

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Semjén

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

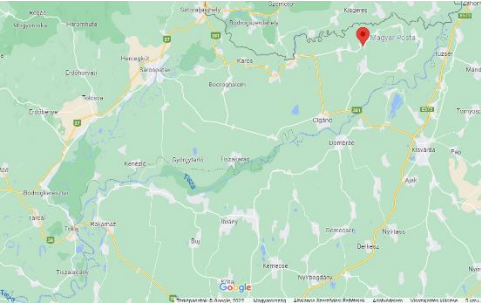
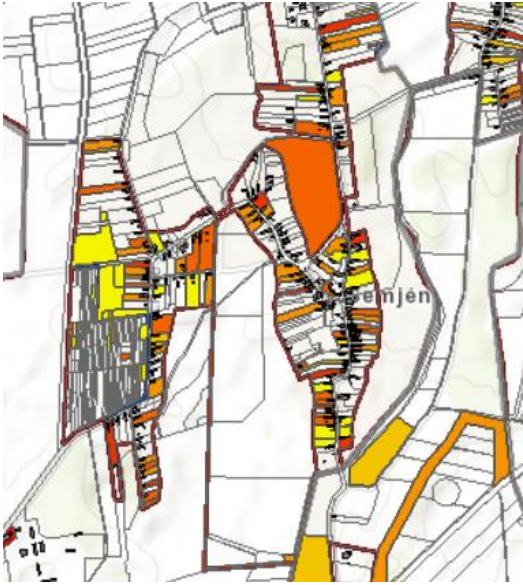
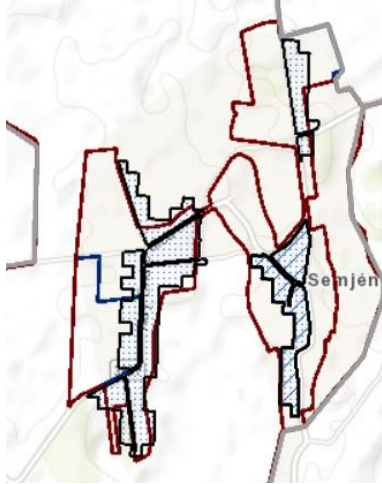
Semjén

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Cigándi járás

Szervezet neve:

Dátum: 2022. június

 <p>A regional map of the Cigándi járás area in Borsod-Abaúj-Zemplén county, Hungary. A red pin marks the location of Semjén. The map shows various towns and geographical features.</p>	<p>Terület: 7,84 km Lakónépeség: 514 fő Jogállás: község Járás: Cigándi Mege: Borsod-Abaúj-Zemplén</p> <p>Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: <u>IGEN/NEM</u></p> <p>Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: <u>IGEN/NEM</u></p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
 <p>A detailed settlement map of Semjén, showing individual buildings and plots. The buildings are color-coded in orange and yellow, indicating different types of structures or their status.</p>	 <p>A zoning map of Semjén, showing the layout of the settlement and the boundaries of different zones. The zones are outlined in red and blue.</p>
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Semjén	
Megye	Borsod-Abaúj-Zemplén	
Járás	Cigándi	
Programba vonás köre	4	
Szervezet neve		
Lakosságszám (2022) Polgármester Interjú	560 fő	
Lakosságszám (2021)	514	
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	107%	
15 év alattiak aránya (2021)	25,5%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	109%	
60 éves és idősebbek aránya (2021)	11%	
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	75%	
Lakásszám (2011)	168	
Üres lakások száma (2011)	28	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	94	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	34	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	94	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	106	
Lakások száma (2019)	168	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	148	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	154	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	84	
WC nélküli lakások száma (2011)	36	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	2	
Egy szobára jutó lakó (2021)	1,1	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	416463 Ft	
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	94%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	2500000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	7	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	4	

Az interjú a település polgármesterével valamint az ott dolgozó szociális szakemberekkel (családsegítő, védőnő) készült 2022.06.09.-én.

1 A település leírása

1.1 A település pozíciója (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

A település fekvése, távolsága a járásközponttól, megyeszékhelytől, nagyobb munkaerőpiaci központtól, illetve közösségi közlekedés helyzete. Növekvő vagy csökkenő lakosság, el- és bevándorlás mértéke, szegregátumban élők/roma lakosság aránya. Helyi és térségi gazdaság munkaerőfelszívó képessége a célcsoport szempontjából. A településen elérhető szolgáltatások. A célcsoportot érintő, lakhatási és foglalkoztatási szempontból releváns önkormányzati fejlesztések felsorolása az elmúlt időszakban.

A település pozíciója

Semjén földrajzilag a Bodroghöz északi, északkeleti csücskéhez közel helyezkedik el. Légvonalban 10 km távolságra van a hármasthatár Magyarország, Ukrajna és Szlovákia. A község területén napijegyves horgásztó várja az érdeklődőket. Természeti értékeit alkotja a falu belterületén fekvő Batoknya nevű, fajgazdag, mozaikos, vizes élőhely.

Közlekedés

Semjén Sátoraljaújhelyről és Sárospatakról 40 km-re található, közúton közelíthető meg. A legközelebbi város Cigánd 12 km-re fekszik a településtől, de könnyen megközelíthető Kisvárdára (24 km), Sátoraljaújhely és Sárospatak is.

Semjén-Sátoraljaújhely vonalon hétköznapokon 10 Volános buszjárat közlekedik.

Semjén-Sárospatak vonalon hétköznapokon 13 Volános buszjárat közlekedik.

Semjén-Kisvárdára vonalon hétköznapokon 5 Volános buszjárat közlekedik.

Semjén-Cigánd vonalon hétköznapokon 8 Volános buszjárat közlekedik.

Társadalmi szerkezet

Forrás:teir.hu

Semjén	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lakónépesség (dec. 31.) (fő)	499	494	506	497	506	514	
Állandó népesség (dec. 31.) (fő)	543	538	547	542	551	560	539
Állandó népesség; 0-2 évesek (dec. 31.) (fő)	33	32	26	23	24	27	28
Állandó népességből a 0-2 évesek aránya (százalék)	6,1	6	4,8	4,2	4,4	4,8	5,2
Állandó népesség; 18-59 éves férfiak (dec. 31.) (fő)	162	170	182	181	194	194	182
Állandó népesség; 18-59 évesek (dec. 31.) (fő)	305	311	322	315	323	332	316
Állandó népességből a 18-59 éves nők aránya (százalék)	26,3	26,2	25,6	24,7	23,4	24,6	24,9
65 év feletti népesség, 100 fő 0-14 éves korú népesség (fő)	43,7	42	40,8	38,9	36,6	32,8	31,6
Belföldi vándorlási egyenleg, ezer lakosra (ezrelék)	-20,2	-10,1	0	-41,9	-12	5,9	
Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék)	8,1	-6	10	10	2	5,9	

A lakosok kb. 60%-a roma származású.

Semjén egy fiatalodó település a magas éves születések számának köszönhetően.

Lakosságszám (2021)	514
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	107%
15 év alattiak aránya (2021)	25,5%
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	109%
60 éves és idősebbek aránya (2021)	11%
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	75%

A település lakosainak száma a 2021-es KSH adatok alapján 514. A 2019-es KSH adat 168 háztartást jelez. A lakosságszám változása 2021/2012 107 %-os emelkedést mutat. 15 év alattiak aránya (2021) 25,5 %, 15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 109 %.60 éves és idősebbek aránya (2021) 11%, 60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 75 %-os csökkenést mutat.

Térségi munkalehetőségek

A településen az emberek nagy részének egyetlen megélhetési formája a közfoglalkoztatás keretében vállalt közmunka.

A községben viszonylag kevés a vállalkozó, legtöbbször a mezőgazdasági ágazatban érdekelt. Legtöbbször kisvállalkozó.

A legközelebbi centrum 12 km-re található, Cigánd városa. Itt sem sok munkalehetőség adódik.

Sátoraljaújhelyen található több nagyüzem. A lakosok egy része ingázik oda minden nap, autóbusszal vagy autóval.

Közfoglalkoztatásban 70 ember dolgozik, 30 férfi – 40 nő, 8 évvel ezelőtt 120 ember volt, akik elhelyezkedtek a nyílt munkaerőpiacon (50 fő), ki tudtak törni az állandó anyagi nehézségekből.

Azok az emberek, akik maradtak, nehezen motiválhatóak, nincs életcéljuk.

Start, helyi sajátosság és mezőgazdasági programok futnak a közfoglalkoztatás keretében.

Hagyma, kukorica, paprika, paradicsom, burgonya termesztése az idej program.

Állatokat is tartanak: 500 csirke van (eladásra nevelik őket), 5-6 sertés (a süldőket először felhizlalják, majd eladják, a legutolsó eladott 2,9 mázsás volt).

További munkalehetőségek, ahová a helyi lakosok eljárnak dolgozni:

-Erdészet – fakitermelés

-ELZETT - CERTA Zárgyártó Présöntő és Szerszámkészítő Vállalat Sátoraljaújhely

-Prec-Cast Öntödei Kft. Sátoraljaújhely

-Master Good Kisvárda

-Lego Gyár Nyíregyháza

A településről több nő is elment dolgozni az elsődleges munkaerőpiacra, mert rájöttek, hogy 3 gyerek után mennyi adókedvezményt tudnak igénybe venni, 4 gyerek után pedig teljesen adómentesek. A fiatalabb apukák szívesen itthon maradtak közfoglalkoztatásban, anyuka pedig műszakban dolgozik.

Elérhető szolgáltatások

A településen található intézmények: Községi Művelődési Ház, Orvosi Rendelő háziorvossal, Védőnői Szolgálat (a védőnő a szomszéd településen tartja a tanácsadást, nehezebb a kapcsolattartás), Postahivatal,

Szociális Szolgáltató Központ, Szociális- és Gyermekjóléti Szolgálat kitelepült munkatársa hetente 1-2 alkalommal.

Egy köztemető ravatalozóval.

Egy élelmiszerbolt is megtalálható a településen.

A település minden lakója részére elérhető a sportprogramokhoz való helyszín a közösségi park és a művelődési ház.

A településnek nincsen saját konyhája, az étkezést az idősek és a szociális étkező számára a szomszéd település önkormányzatának konyhája biztosítja.

A településen nem működik óvoda, sem általános iskola. Javarészüik Ricsére jár óvodába és általános iskolába (90%), a többiek Nagyrosványra járnak. Semjénben nem működik sem bölcsőde, sem családi napközi a 2018-as Helyi Esélyegyenlőségi Program alapján.

A településen működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

-falubusz

-házi segítségnyújtás

-BKGY volt

Évente 4x osztanak tartós élelmiszercsomagot a településen (a szociális keretből), 25.000 ft értékben, Karácsony, Húsvét, Tanévkezdés, és Újévkor.

Önkormányzati fejlesztések

A Cigánd Város Önkormányzata által vezetett konzorcium (Konzorciumi tagok: Alsóberecki, Felsőberecki, Lácacséke, Révleányvár, Ricse, Semjén, Tizacsermely, Tizakarád, Zemplénagárd Önkormányzatai) eredményesen pályázott a „Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben - kedvezményezett térségek” című felhívásra, melynek eredményeként 250 MFt. vissza nem térítendő támogatást nyert az EFOP-1.5.3-16-2017-

00122 számú, „Humán szolgáltatások fejlesztése a Bodrogi köz településeken” című pályázati program megvalósítására.

A projekt átfogó célja a Bodrogi köz emberi erőforrásának fejlesztése, közvetlen céljai: a rendelkezésre álló helyi humán erőforrás mennyiségi, és minőségi fejlesztése, a szakemberek vonzása a térségen kívülről, valamint új szakemberek kinevelése, a hátrányos helyzetű aktív korú lakosság társadalmi és munkahelyi beilleszkedésének segítése, képességeik komplex fejlesztése, a térség közösségeinek megerősítése, kisközösségek fejlesztése kiemelten a fiatal-, és időskorú célcsoport esetében. További kiemelt cél a lakosság elvándorlásának csökkentése, a térség népességmegtartó erejének fokozása, az egészségtudatosság növelése, a munkaképesség, és életminőség emelésére valamint a roma kultúra értékeinek megerősítése, népszerűsítése a többségi társadalom tagjainak körében

A projekt a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg, 2020. május 01.-én kezdődött, és az előzetes tervek szerint 2022. július 31.-én zárul.

További fejlesztések

- EFOP 1.6.2. és 2.4.1
- Hivatali épület felújítása kívülről
- Egészségügyi központ kialakítása folyamatban
- utak felújítása

A fejezet fő következtetései

Következtetések a település...

...térségi pozíciója tekintetében:

- közepes pozíció: helyben viszonylag elégségesek, illetve a közelben elérhetőek a szolgáltatások, a munkaerőpiac viszont nehezebben érhető el. Ha van is munkahely a közelben, az nem kompatibilis a célcsoport munkavállalási képességeivel

...vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében:

- gettósodó település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya nő a településen belül, a nem roma háztartások nagy arányban elköltöznek a településről. A települése lakossága jellemzően stagnál vagy nő

1.2 A település szerkezetének leírása (fél oldal)

A fejezet tartalma

A település központja és a szegregátumok állapota, a szilárd útburkolattal való ellátottság, közműinfrastruktúra rendelkezésre állása, a helyi adottságok alapján hol, melyik településrészben vannak a legkritikusabb (külön: árvizes részek) és a fejleszthető részek. Szegregátumok száma és elhelyezkedése. Van-e a településen elég lakható ingatlan, van-e elég felújítható ingatlan a településen, hogyan alakultak a lakóingatlan adás-vételek az elmúlt években.

Közmű és út

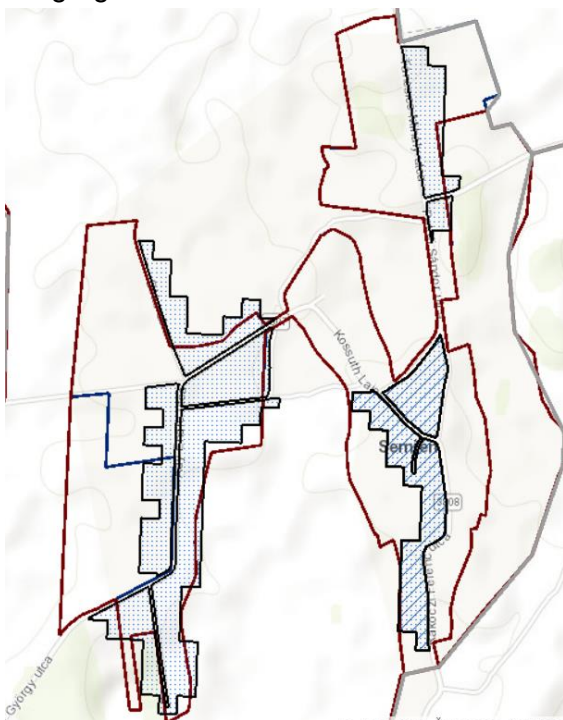
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019) 148, ami a teljes lakásállománynak (168) 88%-a. Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019) 154, Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019) 84, közcsatorna nincsen a településen.

Szennyvíz nincs a faluban. Víz sok helyen bent van, nemcsak a csonk, hanem a fürdőszoba is kialakításra került. Áramszolgáltatás minden háztartásban biztosított. Kártyás villanyóra néhány helyen előfordul.

Szegregátumok

Semjén településen a 2018-as Helyi Esélyegyenlőségi Program keretein belül kijelölésre került egy szegregátum, de egyébként a roma etnikumra jellemző az integrálódás a település belső környezetébe.

A Lechner Tudásközpont térképe alapján 2 szegregációval veszélyeztetett terület és egy szegregátum található.

Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011) 94, lakásszám a szegregátumban (2011) 34, lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011) 106.

A környező településekhez képest Semjénben növekszik a lakosok létszáma.

A romák a településen szórطان helyezkednek el, a lakosok 60%-ka roma, nincs kifejezetten problémás szakasz. Nincs bűnözés, nincs még drog sem.

Helyi ingatlanpiac

Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján) 2 500 000 Ft. Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen) 7.

Jelenleg 1 semjéni eladó ingatlan van hirdetve az interneten: <https://ingatlan.com/semjen/elado+haz/csaladi-haz/32566544> A ház ára: 4,9 millió forint.

Lakásállomány, Forrás:teir.hu

Semjén	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lakásállomány (db)	168	168	168	168	168	168	168
Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék)	0	0	0	0	0	0	0
Közüzemii ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék)	87,5	87,5	87,5	88,1	88,1	88,1	88,1
Egy és két szobás lakások aránya (százalék)	35,1	35,1	35,1	35,1	35,1	35,1	35,1
Épített lakások (üdülök nélkül) (db)	0	0	0	0	0	0	0
Az év folyamán épített lakás, 1000 lakásra (db)	0	0	0	0	0	0	0

A fejezet célja, fő következtetései

Következtetés a településre jellemző területi szegregáció jellegének és mértékének tekintetében:

- településen belül csak kisebb szegregált részek vannak

1.3 Lakhatással kapcsolatos fejlesztések (fél oldal)

A fejezet tartalma

A településen történt lakhatással kapcsolatos fejlesztések, amelyeket az elmúlt 10-15 évben valósítottak meg, külön hangsúllyal a 2014-2021 uniós programozási időszak EFOP telepprogramjára, esetleg az előző időszak TÁMOP telepprogramjára. A megvalósított programok eredményei (új, felújított lakások, bérlakások elosztásának módszere: milyen célcsoportoknak, milyen kiválasztással). A lakhatási körülmények javítását célzó szoft programokkal kapcsolatos vélemények feltárása is szükséges.

A Semjén Község Önkormányzata az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) keretén belül az EFOP-1.6.2-16-2017-00114 jelű, „**Szegregált élethelyzetek felszámolása Semjén településen**” tárgyú felhívásra támogatási kérelmet nyújtott be, amelyet megnyert és megvalósított. Semjén községen a 2011-es KSH adatok szerint szegregátumnak minősülő terület és 3 különálló, szegregációval veszélyeztetett telep található. Projektünk elsődleges célja a szegregátumban élők életminőségének, képzettségének, és integrációra való készségének növelése komplex fejlesztésekkel. Semjén Borsod-Abaúj-Zemplén megye északi részén, a szlovák határ mellett, az ukrán határ közelében található a Cigándi járásban, Sárospataktól 40, Kisvárdától 30 kilométerre, 499 lakosa van (2015 TEIR). A település a 105/2015. (IV.23) Kormányrendelet szerint kedvezményezett településnek számít. A Cigándi járás az ország legelmaradottabb területe a 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet besorolása szerint, ebből fakadóan Semjén is küzd a környékbeli falvak jellegzetes problémáival, a munkahelyek hiányával, általános képzetlenséggel és ebből fakadó alacsony életszínvonal problémájával. Az itt élő aktív korúak 63%-a mindössze általános iskolai végzettséggel rendelkezik, a szegregátum területén élők 76,7%-a pedig nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A projekt konzorciumba valósul meg, a résztvevő partnerek Semjén Község Önkormányzata, Semjéni Hagyományőrző és Faluszépítő Egyesület. A támogatás összköltsége 119 991 971,- Forint, amely 100% mértékben vissza nem térítendő támogatás. A projekt teljes költsége 119 991 971,- Forint. A projekt tervezett fizikai befejezése: 2021.03.31.

Kedvezményezett: Semjén Község Önkormányzata **SZEGREGÁLT ÉLETHELYZETEK FELSZÁMOLÁSA SEMJÉN TELEPÜLÉSEN PROJEKT AZONOSÍTÓSZÁMA: EFOP-2.4.1-16-2017-00013** A Semjén Község Önkormányzata az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) keretén belül az EFOP-2.4.1-16-2017-00013 jelű, „Szegregált élethelyzetek felszámolása Semjén településen” tárgyú felhívásra támogatási kérelmet nyújtott be, amelyet megnyert és megvalósított. A tervezett projekt az EFOP-1.6.2. Szegregált élethelyzetek

felszámolása komplex programokkal (ESZA) konstrukciójának beavatkozásait egészíti ki a lakhatási beruházások támogatásával, illetve Csillag szolgáltatóház és Csillag szolgáltató pont biztosításával. A deszegregációs folyamat elindítása érdekében Semjén településen 5 új bérlet lenne felépítve a szegregátumon kívül. összesen két telken. A nagyobbik telek önkormányzati tulajdon, a másik megvétel alatt áll. A környezeti infrastruktúra fejlesztése, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés elősegítése érdekében az alábbi fejlesztéseket/építkezéseket tervezzük: Csillag pont a szegregátumon belül, amely más, meglévő forrásból kerül felújításra, szolgáltatóház (közösségi tér) kialakítása meglévő, önkormányzati ingatlan felújításával a szegregátumon kívül, valamint köztér fejlesztés. A támogatás összköltsége 196 902 346,- Forint, amely 100% mértékben vissza nem térítendő támogatás. A projekt teljes költsége 196 902 346,- Forint. A projekt tervezett fizikai befejezése: 2020.03.31.

Aktualitások az interjú során elhangzottak alapján:

Még nem lehet tudni, kik fognak beleköltözni, mert akiket megszavaztak, ők időközben saját ingatlant vásároltak.

Kártyás villanyóra lett a házakban kialakítva. A bérleti díj ára 12000Ft lett a testület által megszavazva.

A következő képzéseket végezhetnék el a projektbe bevontak: kőműves, falusi vendéglátó, digitális írástudás.

A fejezet fő következtetései

Az önkormányzat pozitívan áll hozzá a jövőbeli hasonló célú fejlesztésekhez.

1.4 Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban (fél oldal)

A fejezet tartalma

Együttműködő, nem együttműködő, mennyire támogatja a településen belüli mobilizációt (szegregátumból kifelé, ha releváns) illetve a településről történő kifelé mobilizáció blokkolásához fűződik-e valamilyen érdeke? (pl. gyerekszám csökkenése a helyi intézmények működése miatt kockázatos, településüzemeltetéshez kapcsolódó közmunka, egyéb függőségi rendszerek)

További bérlakások kialakítása a településen a telepés projekt keretében épült bérlakások mellé nagy valószínűséggel további családoknak jelentene megoldást lakhatási körülményeik javításának érdekében.

A bérleti díj 12.000 ft-ban lett megállapítva, félő, hogy ettől magasabb összeget nem tudnának az itt lakók kifizetni a szociális bérlakásért.

A fejezet fő következtetései

Következtetések az önkormányzat együttműködési készségét illetően:

- a bérlakásfejlesztéseket támogatja, a lakáskörülmények javításának és a településfejlesztésnek az eszközét látja benne.

2 A lakosság helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Foglalkoztatottság és jövedelmek szintje a célcsoport tekintetében: milyen típusú munkákat végeznek (közfoglalkoztatottság, alkalmi/idénymunkák, hetelés, stb.), milyen jövedelemért, ezekben körülbelül hány fő érintett. Legfőbb szociális problémák (élethelyzetek, devianciák, eladósodottság, uzsora, perspektívák, mely szolgáltatásokhoz nem férnek hozzá, nem megfelelő minőségű szolgáltatások). Családok szociális helyzetük szerinti besorolása.

Foglalkoztatottság

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *										
Semjén Borsod-Abaúj-Zemplén megye Cigándi járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év	2022 01 - 07. hó
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	12	32	22	38	35	26	28	32	30	29
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	11	12	19	12	11	11	9	7	4	1
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	18	16	35	39	54	50	47	47	38	37
-- Mezőgazdaság	1	0	8	21	30	20	17	16	14	14
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	-	-	18	4	24	30	31	31	24	23
-- Szociális jellegű program	18	16	9	14	0	0	-	-	-	-
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mindösszesen	41	60	75	90	99	88	84	85	72	67
Közfoglalkoztatási mutató	14,16%	19,72%	23,52%	28,07%	30,58%	25,72%	25,68%	25,21%	20,64%	20,20%
Ellátásban nem részesülő álláskeresők száma zárónapon	44	50	38	21	22	25	20	21	22	13
Álláskeresési ellátásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	2	3	2	2	5	10	7	5	8	11
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	32	19	15	9	9	11	21	14	13	22
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	78	72	55	33	36	47	48	39	43	46
-- Ebből tartós álláskereső	14	15	12	8	7	8	7	7	7	8
Nyilvántartott álláskeresők relatív mutatója	26,66%	23,74%	17,24%	10,27%	10,97%	13,64%	14,49%	11,50%	12,23%	13,98%
Munkavállalási kori (15-64 éves) népesség száma	292	305	321	319	325	341	329	339	349	331

Szociális problémák

Települési szinten egyik legfontosabb probléma a munkanélküliség és az ebből fakadó érzelmi túlterheltség, amely kihat a családi életre.

Semjén településen egyre kevesebben tudják fenntartani a háztartásukat, fizetni a rezsiköltségeiket.

Iskolai végzettség: 8 osztályos végzettséggel általában rendelkeznek az itt élők. Azok a szülők, akik megtapasztalják, hogy milyen a szalagmunka, motiválják a gyermekeiket, hogy tanuljanak, hogy jobb munkájuk lehessen.

Jogosítvány több családnál van, szinte minden háznál van autó.

Provident személyi kölcsönt igénybe veszik, uzsora nincs jelen.

Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat

A gondozatlan terhesség itt nem jellemző, jól tudnak együttműködni a védőnővel. Rendszeresen járnak a vizsgálatokra a kismamák, illetve a vizsgálatokra, tanácsadásokra rendszeresen viszik a gyermekeket. Szépen gondozzák a babákat.

1-2 családnál higiénés problémák vannak, előfordul a fejtetvesség, de kezelik, keresik a megoldást.

A védőnő pozitív irányú változást lát az elmúlt 20 év alatt.

Életvezetési tanácsot kell nekik adni, de megfogadják amiket a védőnő mond nekik.

A gyermekvállalás itt 17-20 év közé tehető.

Semjénben egy család van, akik nevelőszülőként dolgozik, 3 gyermeket nevelnek a sajátjaik mellett.

Védelembe vett család 3 van, 14 gyermekkel. Iskolai hiányzások, higiénés problémák, autista gyermek gondozatlansága, illetve egy anyuka anyaotthonból jött ide az ország másik végéből, emiatt vannak bent a rendszerben.

Évente 4x osztanak tartós élelmiszersomagot a településen (a szociális keretből), 25.000 ft értékben, Karácsony, Húsvét, Tanévkezdés, és Újévkor.

A fejezet következtetései

Családtípus	Családok száma: 130
<u>Teljes nyomorban élő családok:</u> hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség jelen van. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	0
<u>Minimális önfenntartó képességgel rendelkező családok:</u> megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszhető a család munkaerőpiaci részvétele.	50
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok:</u> viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkából származik. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek. Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvétel fejlesztésére itt is szükség lehet.	80

3 A lakásállomány helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Épületek állapota, az életveszélyes, illetve kritikus állapotú házak számossága, aránya a településen, illetve a szegregátum(ok)ban. Tulajdonviszonyok elsősorban a segítségre szoruló családok körében (legális tulajdonviszonyok, mennyire jellemző albérlés, uzsora bérlés, szívességi lakáshasználat), ezek mértékének becslése. Lakósűrűségi viszonyok vizsgálata (a statisztikai adatok és a valós helyzet összevetése). Üres ingatlanok, illetve megvásárolható ingatlanok (ház, telek) száma (kapcsolódóan az üres ingatlanok tulajdonosi viszonyai, tehermentesek-e, ténylegesen megvásárolhatók-e).

Lakások száma (2019)	168
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	148
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	154
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	84
WC nélküli lakások száma (2011)	36

Az emberek döntő hányada saját tulajdonú házában lakik.

Tulajdonviszonyok több helyen rendezetlenek. Jellemzőek a zsebszerződések használata.

Vannak túlszűfolt családok, több generációs együttélés tapasztalható ezen a településen is.

Igyekeznek a fiatalok külön költözni a szülőktől, így a szívességi lakáshasználó száma csökken. Többen igénybe is tudták venni a CSOK-ot. 5 millió forint az ingatlanok legmagasabb ára, de inkább alatta.

A házak felújítására tudnak költeni, van rá igényük. A települést és a házakat is karban tartják. Nem szemetelnek a lakosok.

Eladó ingatlanok száma: **Jelenleg 1** semjéni eladó ingatlan van hirdetve az interneten: <https://ingatlan.com/semjen/elado+haz/csaladi-haz/32566544> A ház ára: 4,9 millió forint.

A fejezet célja, fő következtetései

Lakástípusok (a lakott lakások tekintetében):	Lakások száma: 130
életveszélyes házak	0
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	0
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetők (kb. 10 év),	50
jobb állagú házak, amiket érdemes modernizálni	80

4 A lakhatási beavatkozási terv

4.1 A lakhatási szegénység fő problémái (1 oldal)

A fejezet tartalma

Legfőbb lakhatási problémák és azok statisztikai adatok és becslések alapján való nagyságrendjének összegzése a szegregációt, a közmű ellátottságot (közmű elérhetősége, közműszolgáltatásokból kikapcsolt lakások), a lakásállomány javítását, a tulajdonviszonyok rendezetlenségét, az eladósodottság problémáit is érintve.

Semjén Sátoraljaújhelyről és Sárospatakról 40 km-re található, közúton közelíthető meg. A legközelebbi város Cigánd 12 km-re fekszik a településtől, de könnyen megközelíthető Kisvárdra (24 km), Sátoraljaújhely és Sárospatak is.

A tömegközlekedés elfogadhatónak mondható.

A település társadalmi összetétele, **gettósodó település** típusba tartozik.

A nehéz helyzetben élő családok a település több pontján szórva helyezkednek el.

Önkormányzat hozzáállása a bérlakásfejlesztési programhoz:

Az önkormányzat együttműködő, a település fejlődésének lehetőségét látja benne.

Tulajdonviszonyok több helyen rendezetlenek. Jellemzőek a zsebszerződések használata.

Vannak túlszűfolt családok, több generációs együttélés tapasztalható ezen a településen is.

Igyekeznek a fiatalok külön költözni a szülőkthől, így a szívességi lakáshasználó száma csökken.

Az eladósodottság mértéke a célcsoport családjainak körében:

- különböző hitelfelvetelek: Provident személyi kölcsön
- uzsorában érintett családok körének nagyságrendje: nincs jelen
- szolgáltatók felé való tartozás a Lechner Tudásközpont alapján: Magyar Telekom Nyrt., Pannon Gsm Zrt., MVM ÉMÁSZ áramhálózat

A lakóépületek fizikai állagával kapcsolatos problémák megjelenésének mértéke: életveszélyes és kritikus állapotban lévő lakóépületek nagyságrendje.

életveszélyes házak	0
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	0
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetők (kb. 10 év),	50

Eladó ingatlanok száma: Jelenleg 1 semjéni eladó ingatlan van hirdetve az interneten: <https://ingatlan.com/semjen/elado+haz/csaladi-haz/32566544> A ház ára: 4,9 millió forint.

Család-lakáshelyzet mátrix: elsősorban a segítségre szoruló családokra koncentrálva

Családtípusok Lakástípusok	Teljes nyomorban élő családok	Minimális öfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Adott lakástípusban a család helyzete szerint beazonosított családok száma összesen	Az adott lakástípusba tartozó családok száma összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás					0
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni					0
nagyon rossz állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)		50		50	50
olyan lakás, amit érdemes felújítani, modernizálni			80	80	80
Adott családtípusban a lakhatási helyzet szerint beazonosított családok száma összesen		50	80	130	
Az adott családtípusba tartozó családok száma összesen	0	50	80		130 család 130 ház

4.2 Fő beavatkozási irányok kijelölése és priorizálási szintek leírása (2 oldal)

A fejezet a feltárt problémák mentén megfogalmazza a lakhatási szegénységet enyhítő beavatkozások körét és a szükségletek alapján mutató nagyságrendjét függetlenül attól, hogy jelenleg melyik beavatkozáshoz milyen szintű forrás áll rendelkezésre. A beavatkozások tehát diagnózis alapúak és nem csak az RRF által lehetővé tett intézkedésekre koncentrálnak, hanem mindazokra, amelyek a helyi szükségletfeltárás alapján elengedhetetlennek mutatkoznak a lakhatási problémák csökkentése érdekében. A beavatkozások kialakításánál érvényesíteni kell a beavatkozások egymásra épülésének szemléletét, tehát meg kell fogalmazni azokat a szoft programokat is, melyek a megalapozzák a lakhatás fizikai körülményeit javító beruházásokat.

A lakhatási viszonyok javítását célzó beavatkozások megalapozása érdekében az alábbi beavatkozások szükségesek:

- **Háztartásgazdálkodást,** pénzbeosztás tudatosságát javító programok, melyek megalapozzák a magasabb szintű lakhatási költségek rendszeres fizetését.
- **Eladósodottság kezelésének kiterjesztése:** az adósságok törlesztésének előnyeit, és együttműködővé kell tenni a családokat e téren. Fokozatosan fel kell mérni, hogy hány család érintett az eladósodottság problémájában, illetve közülük potenciálisan hány tehető együttműködővé.
- **Foglalkoztatás javítását célzó program:** a munkaerőpiaci mentor tevékenységére támaszkodva a lakhatási programokba potenciálisan bevonható családokra kell koncentrálni.

Lakhatási programok:

- A **közműszolgáltatásokba való be-, visszakapcsolás** támogatása elsősorban a víz-és az áramszolgáltatás tekintetében. Az áramszolgáltatás esetében előrefizetős villanyóra felszerelése.
- Magántulajdonok fejlesztése: van rá igény a településen, a lakosság önerőből is törekszik az állagmegóvásra.
- **Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak:** a viszonylag jobb jövedelmi helyzetű, rendszerezett életvitellel rendelkező családok lehetnek az elsődleges célcsoport, köztük is azok a fiatal családok, akik szüleiknél túlzásfolt lakásban élnek. A településvezetés is azon családok mobilizációját támogatja a településen belül, ahol a szülők rendszeres munkaviszonnyal rendelkeznek. Kb.50 fő helyezkedett el a nyílt munkaerőpiacon.
- A FETE / RRF bérlakásfejlesztés programjának keretén belül lehetőség van arra, hogy családok mobilizálása a településen kívüli másik, jobb pozíciójú, a munkaerőpiaccal vagy munkaerőpiachoz lényegesen közelebb elhelyezkedő településre (növekedési centrum) történjen. Ennek a beavatkozásnak a célcsoportja elsősorban azok a családok képezik, akik képesek élni a jobb munkalehetőségekkel.

4.3 Bérletfejlesztés beavatkozási terve (3-4 oldal)

Ez a fejezet már „csak” a bérletfejlesztési programra fókuszál és annak nagyságrendjének, céljainak és célcsoportjainak, illetve javasolt megoldási modelljének konkretizálását szolgálja. A fejlesztések nagyságrendjét a feltárt szükségletekből kiindulva kell meghatározni. A szükséglet alapján meghatározott fejlesztések nagyságrendjét a Kézikönyvben meghatározott szempontok szerint lehet korrigálni.

A bérletfejlesztés nagyságrendjét helyben módosító tényezők:

település közlekedési összeköttetései	elfogadható
helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások megléte	nem jellemző, közfoglalkoztatás a fő foglalkoztató
helyben elérhető eladó és felújítható ingatlanok köre	alacsony
közműinfrastruktúra	szennyvíz nincs kiépítve, a többi közmű elérhető, a víz és áram szinte mindenütt, gáz sok helyen
megvásárlandó ingatlanok tulajdonviszonyai	többnyire rendezett
uzsora	nincs jelen
iskola, szociális szolgáltatások elérhetősége	Ricse és Nagyrosvány településeken legközelebb az óvoda és iskola
szegregátumok relatív mérete a településen	gettósodó település

A bérlakásfejlesztés településhatárokon kívülre történő mobilizálás nagyságrendjét módosító tényezők:

településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában	igen
konfliktusok a küldő és befogadó települések között (családi szint)	nincs tudomás negatív megítélésről
ellenállás a fogadó településeken a roma családok ellen	jelen van
szegregátumok potenciális áthelyeződése a fogadó településen	nem ismert
helyi növekedés centrum (munkahely konkrét település)	Sátoraljaújhely, Sárospatak, Kisvárd, Nyíregyháza
családok társadalmi kapcsolatrendszerének összetétele	szoros
céltelepülés árszínvonala (alacsony, magas)	magas

A ténylegesen megvalósítható bérlakásfejlesztések megbecslése:

Bérlakásfejlesztések:

A potenciális célcsoporti körből a megvalósító szervezet szerint csak olyan családok tudnak ténylegesen élni a bérlakásfejlesztések adta lehetőséggel, akik megfelelően ösztönöztek és együttműködőek, illetve van esély arra, hogy azzá tehető, továbbá rendszeres munkával és viszonylag magasabb jövedelemmel rendelkeznek. Figyelembe véve a 4 éves megvalósítási időszakot (a terv elkészítéséhez képest), az alábbi nagyságrendek vállalása lehet reális:

- településen belüli mobilizáció: teljes időszakban 3 család, ami egyben **3 bérlakás létrehozását jelenti a településen**

Indoklás:

Az előzetes felméréseket, valamint interjúkat összevetve, a térségben dolgozó valamennyi szakember véleményére alapozva született a döntés.

A településen megvalósult egy EFOP telepprogram, melynek köszönhetően 5 szociális bérlakás került kialakításra.

Valamint a polgármesterrel készített interjú során is az derült ki, hogy az önkormányzat látókörében maximum 3 olyan család van, aki számára segítséget jelenthet ez a program és a bérlakással járó költségeket is tudják vállalni.

A településen élők helyzetét nehezíti, hogy helyben nem valósul meg nagyobb beruházás, ami biztos megélhetést nyújtana az itt élők számára.

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)				
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)				
Túlszűfolt lakásból szétköltöző család költözik be	3			
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást				
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást				
Összesen				3

4.4 Opcionális kiegészítő fejezet

Amennyiben a beavatkozási terv megvalósításában fontos további szervezeti együttműködés, vagy olyan, kifejezetten a településre jellemző kockázatok társulnak hozzá, amelyeket a fenti tematikus fejezetekben nem lehetett körbejárni azt ebben a kiegészítő fejezetben lehet megtenni.